

Guide til at læse Bibelen

Hvad er Bibelen?

Bibelen er en samling af bøger, der er blevet samlet over århundreder, ja over årtusinder, af forskellige forfattere. De formidler til os, på vegne af Gud, til enkeltpersoner og derefter til folket og til Israel. Gud har åbenbaret sig for os – om sin natur og kommunikeret sin vilje til os mennesker. I Bibelen har Gud sikret, at hans samtaler og handlinger med mennesker samt hans ord pålideligt er blevet nedskrevet og derefter er blevet overleveret uforfalsket fra generation til generation.

For Gud ønsker at tale til os gennem Bibelen. Det er Guds ord til os. Derfor bør man, før man læser Bibelen, bede Gud om at åbne vores hjerter for åbne hans ord.

Hvad er indholdet og formålet med Bibelen?

Selvom Bibelen er en samling af skrifter af forskellige forfattere fra forskellige tider, danner den stadig en enhed. Hun fortæller, hvordan Gud begyndte en historie om frelse med mennesker og førte den gennem århundreder og årtusinder for at kalde og føre mennesker tilbage til hans evige livs fællesskab.

Klimaks og opfyldelse af denne frelses historie er, at Gud blev menneske i sin søn Jesus Kristus. Gennem sin død på korset forløste han os fra alle vores synder og fra den evige død. Hvis vi tror på det, hvis vi stoler på Guds søn Jesu Kristi og hans forløsning, så har vi det - tilgivelse for alle vores synder og evigt liv. Dette er den frelsende gode nyhed om Gud - evangeliet - pålideligt nedskrevet og overleveret sammen med Bibelen. Med Bibelens ord, som er blevet læst og hørt, ønsker Gud at røre menneskers hjerter og lede dem til en levende, frelsende tro.

Hvis vi vil vide, hvad Gud vil fortælle os, er vi nødt til at spørge de bibelske tekster:

- Hvilke synder, hvilke forkerte måder, hvilke falske overbevisninger peges der på i teksten? Genkender vi noget, der kan sammenlignes i vores tid, i vores personlige adfærd og liv? Dette er anmodningen og anklagen fra den guddommelige lov og opfordringen til omvendelse, til omvendelse.

- Hvilke ord bruges til at vise en vej ud, der peger på Guds nåde og tilgivelse (evangelium = gode nyheder)? Skulle sådanne ord mangle i den umiddelbare tekst, kan vi trygt tilføje ord fra andre sektioner. Vi kender historien om frelse og Guds vilje til frelse og den nåde, der tilbydes ved syndernes forladelse i hans søn Jesu Kristi navn (Rom. 5:1.2.8-10).

Gud er kærlighed (1 Joh 4:9, 10, 16). I sin søn giver Gud os sin kærlighed (tilgivelse) uden nogen betingelser. Dette er den gode nyhed - evangeliet. Gud forventer kærlighed fra os som svar på sin kærlighed, Gud kræver ikke mere af os, end hvad han tidligere har forberedt til os (Ef. 2:1 ff.; Fil. 2:13) - Gud spørger ikke efter mange ydelser af os! Når vi lytter til kravene fra guddommelig lov (bud) og evangeliet om tilgivelse i Jesu Kristi navn, skal vi vide, at evangeliet er Guds sande, kærlige og sidste ord. Evangeliet (nådens budskab) i At bringe til verden var og er Jesu Kristi opgave Mission af hans menighed / kirke (Mk. 16, 15). - Men hvem Kristus afviser, er han allerede blevet dømt (Joh 3:18).

Hvor og hvordan begynder jeg at læse Bibelen?

Som nybegynder er det ikke tilrådeligt at læse Bibelen kontinuerligt fra første til sidste side som en roman. Erfaringen har vist, at udholdenheden falder, fx når man kommer til slægtsregistre, til detaljerede kultbestemmelser eller til det store antal

krigskampagner. Mand fanger en tilfældig Spring over og scrolle, og alt for ofte giver de op. Vigtige ting læses ikke længere. Ja, man trænger ikke længere til det vigtigste, til højdepunktet i frelses historien, til Jesu Kristi beretninger.

Ikke alle historier, ikke alle tekster og ord i Bibelen er lige vigtige for os i dag. Bibelen er som et landskab med høje bjerge, bakker og store sletter. Alt hører sammen, men kun fra bakkerne og bjergene har man overblik. Først derfra kan man også forstå niveauerne. Derfor bør bibellæseren i modsætning til en vandrer først udforske bjergene, derefter bakkerne og til sidst sletterne. For at komme i gang er det derfor tilrådeligt først at læse Bibelen selektivt og i afsnit.

Bøgerne og skrifterne i Det Gamle Testamente redegør for Guds ord og handlemåde, især med sit folk Israel, og om Guds løfter om frelse, der skal komme – den kommende Frelser, Kristus.

Guds historie med sit udvalgte folk Israel er ganske vist enestående, men samtidig står Israels opførsel, dets ulydighed og oplevelsen af Guds domme og hans nåde også som en formaning, advarsel og typificering af nutidens kristne folkeslag og kirken.

De mange mad-, renheds- og offerlove og ydre krigs- og straffelove gælder ikke længere for kristentroen. Kun budene i Det Gamle Testamente er stadig gældende, hvis indhold Jesus og hans apostle bekræftede i Det Nye Testamente. Det er de 10 bud og buddet om at elske Gud og vores næste (Matt. 5:1-48; 22:36-40; 2. Mosebog 20:3-17; 3. Mosebog 19:18; 5. Mosebog 10, 12).

Det Nye Testamente fortæller om opfyldelsen af de guddommelige løfter i Jesus Kristus, alle folkeslags frelser, som forløste os fra synd og evig død gennem sit kors. Når Bibelen rapporterer om patriarker, dommere, konger og profeter i Israel samt om apostlene, gør den

det uden eufemismer og uden at skjule overtrædelser og synder. Bibelen fortæller på en sober og realistisk måde. Den beskriver ikke upåklagelige troshelte, men rapporterer også sandfærdigt om deres til tider grove synder. Når de omvender sig fra deres synder, tilgiver Gud dem og fortsætter med at bruge dem som sit redskab. Siden syndefaldet har der ikke været nogen syndfri mand udover Jesus alene.

For at lære det vigtigste at kende - Jesus Kristus - bør du begynde at læse Bibelen fra de fire evangelier i Det Nye Testamente. De indeholder forskellige beretninger om Jesu Kristi ord, liv og død.

For en bedre overordnet forståelse af Det Nye Testamente bør Det Gamle Testamente læses samtidigt, i afsnit og selektivt.

Bibelsteder er givet som følger, f.eks.:

2 Mos 20, 1.18 = Anden Mosebog, kapitel 20, vers 1 og 18
eller 1 Kor. 10:16 = 1. brev fra apostlen Paulus til korinterne, kapitel 10, vers 16

Anbefalet læserækkefølge i Det Nye Testamente

De følgende læseanbefalinger er for det meste begrænset til angivelse af bogen og kapitlet.

Evangelierne

1. Markus evangelium (Mk) som det korteste evangelium,
2. Lukas evangelium (Lk) med historien om Jesu fødsel og historiske datoer,
3. Matthæusevangeliet (Mt) med mange henvisninger til løfterne i Det Gamle Testamente,
4. Johannesevangeliet (Jo) med mange klare udsagn om Jesu Kristi guddommelighed.

Gentagelserne af begivenheder og Jesu ord, der forekommer ved læsning af de fire evangelier, skal ikke ses som forstyrrende, men som konsolidering, supplerung og uddybning.

Efter evangelierne bør man læse Lukas Gerninger (ApG) om missionen, udviklingen og væksten af de første kristne samfund. I brevene i Det Nye Testamente gentager, forstærker og udvikler apostlene Paulus, Peter, Johannes og andre Jesu ord og lære, og forklarer og uddyber, hvad Jesus gjorde for os, og hvordan kristne lever efter hans ord i denne verden.

Den sidste bog i Bibelen, Johannes' Åbenbaring (Åb), bør også læses sidst på grund af det mangfoldige og ofte svært at fortolke billedsprog. Det er fantasifuldt fejlfortolket af en række sekter, ja, misbrugt.

Julens kristne højtider: Luk 2,1-20; Matthæus 1:18 ff.; 2, 1-12; Johannes 1:1-14;

Langfredag: Mark 14-15; Lukas 22-23; Matthæus 26-27; Johannes 18-19,

Påske: Markus 16:1-8; Lukas 24; Matthæus 28:1-10; Johannes 20-21;

Himmelfart: ApG 1:6-11;

Pinse: Apostlenes Gerninger 2

Udvalgte læsninger fra Det Gamle Testamente:

Menneskehedens forhistorie

- Om Skabelsen og Syndefaldet, Første Mosebog, kap. 1 – 4,
- Syndflod og Noa, Første Mosebog, kap. 6 – 9,
- Babels Tårn, Første Mosebog, kap. 11:1-8.

Historien om Israels patriarker

- Historien om Abraham, troens fader (1. Mosebog 15, 6); Gud kalder på Abraham og lover ham og hans efterkommere af Kanaans land og velsignelser over alle nationer vil komme (1. Mosebog 12:1-3). Dramatisk klimaks er hvordan Abraham skulle ofre sin søn Isak, men så Gud gribe ind og ofre en vædder i hans sted (1 Mos 22). Dette er et profetisk billede for Guds Søns Jesu Kristi Offer.
- Historien om Isak og Jakob; Gud bekræfter hans løfter og Jakob fik navnet Israel, 1 Mos, kap. 24 – 35
- Historien om Josef, som blev kaldt af sine jaloux 11 brødre, solgt som slave til Egypten, men bliver vicekonge der, han tilgiver sine brødre, og de tager også til Egypten i hungersnøden, 1 Mos, kap. 37 – 50
- Historien om Moses og Israels udvandring fra Egypten En nation voksede ud af Josefs og hans brødres efterkommere som derefter blev gjort til slaver af egypterne. Gud kalder Moses for at føre folket ud af Egyptens trældom og på bjerget Sinai, Gud giver folket sine 10 bud og gør ét med dem Pagt, 2 Mos, 1 - 20; 24-26; 32-34 og Femte Mosebog, Kap. 34
- Historien om Josva, som sammen med Israel erobrede landet Kanaan, givet af Gud, Josvas Bog, kap. 1 – 3; 6; 8.; 14; 23
- Historier om dommerne, der var efterfølgere til Josua og Israel måtte forsvare sig mod truslerne fra nabofolk:
Gideons historie, bog 8;
historien om Samson, Dommerbogen, kap. 13 – 16

Israels kongers historie

- Saul er salvet til Israels konge af profeten Samuel, men bliver ulydig og derfor afvist af Gud; 1. Sam. bog kap. 3, 8-15.

- David er nu på Guds befaling fra Samuel i det skjulte salvet som ny konge; 1 Samuel kap. 15 – 16,
David bekæmper Goliat, 1 Sam kap. 17,
sejrer også over amalekiterne, 1 Sam, kap. 30,
Kong Saul tager sit eget liv, 1 Sam, kap. 31
David bliver konge og erobrer Jerusalem, 2 Sam, kap. 2; 5 – 7,
David synder også, men han omvender sig, og Gud tilgiver ham,
men han må ikke bygge templet, 2 Sam, kap. 11 – 12; 22
Fra Davids slægt vil der komme en, hvis tronen vil være evig -
Kristus.
- Salomon bliver konge, bliver klog, rig og magtfuld og får lov til det bygge templer, men også han synder. Som straf vil være ned efter hans død, løsrev de 10 nordlige stammer sig og en af deres egne etablerer et imperium, 1 Kong, 1 – 6; 11 – 12

Guds domme over Israel og Guds profeter

Kongerne af det frafaldne nordrige Israel og også Davids konger fra det sydlige kongerige Juda brød altid med Jerusalem Guds bud igen. Ja, de tilbad nabofolkenes guder og folket deltog gerne. Også templets præstedømme syntes at have fejlet. Gud kaldte straks folk til at være hans profeter. De bør formane konge og folk til at tilgive ham hans synder og opfordre til omvendelse – til omvendelse – men de ønskede ikke at høre profeterne, ja, de blev forfulgt. Så forkyndte Gud gennem disse profeter om den forestående dom af fremmede hedenske folk. Dvs. de hedenske folk kun var redskaber, der senere stillet til ansvar for deres uretfærdighed. Men en rest af Israel vil blive frelst. Mellem straffen – og dommens budskaber vil igen og igen være nåde fra Gud og den kommende frelse og Messias, Kristus, blev annonceret.

Først faldt Guds dom over det nordlige rige Israel. Det blev indtaget i 722 f.Kr, ødelagt og tilintetgjort af assyrerne. De ti nordlige stammer af Israel blev dræbt og gjort til slaver og for altid absorberet af erobrere, og de er gået til grunde i historien.

Om det sydlige kongerige Juda kom 605 f.Kr. Guds dom. Juda med Jerusalem blev erobret af babylonierne og den herskende klasse såvel som store dele af det jødiske folk blev taget i fangenskab taget til Babylon. Men efter 70 år fik de deporterede jøder mirakuløst lov at vende tilbage til Judæa og Jerusalem, fik lov til at genopbygge byen og templet. Af disse begivenheder og løfterne om den kommende frelse og den Messias, Kristus, er omtalt i profeternes bøger.

De mest omfattende er Esajas (Es), Jeremias (Jer) og Ezekiel (Ez). Esajas' Bog bruges ofte af Jesus.

I kap. 53 bliver profetisk stedfortrædende lidelse beskrevet – så det viser Jesu død.

Daniels Bog (Dan) optegner begivenheder under den babyloniske fængsling og en billedlig sekvens af verdenshistorien. Der vil også være fra det, der kommer ud af himlen "Menneskesøn" (Dan 7:13), det udtryk, Jesus senere brugte om sig selv.

Esters Bog optegner også en begivenhed i det Babylonisk fangenskab.

Ezras og Nehemias' bøger beskriver tilbagevenden fra Babylonisk fangenskab og genopbygningen af Jerusalem og af templet.

Salmerne (Ps) er åndelige sange om lovprisning, taksigelse, bønfold og klagesang - Bønnesange - af Israels folk, især fra Davids tid og det babyloniske fangenskab. Kirken har i mange af disse vers set Jesus Kristus som i et profetisk syn på den kommende frelse, og derfor er salmerne altid forstået, sunget og bedt ud fra Kristi synspunkt.

Vi kan sammen bede om at Gud Herren vil åbne hjertet hos enhver læser af Bibelen, at det er til hans velsignelse – lad det tjene til tro og evigt liv.

Detlef Löhde